

Събрание на Борда на директорите на CNUE 20 февруари 2019 г. Рим

На 20 февруари 2019 г. се проведе второто заседание на Борда на директорите на Съвета на нотариатите на ЕС (CNUE) в сградата на Нотариалната камара на Италия. Съгласно изпратения до участниците Дневен ред за заседанието членовете на Борда одобриха плана за работа за деня и приеха представения Протокол от заседанието на Борда от 16 януари 2019 г. без забележки. След това председателят Пиер-Люк Вожел даде думата на представителите на Гърция, които заявиха, че има новости в техния нотариат от последното заседание, а именно предложения за изменение на дружественото право в частта относно сливане и прехвърляне на дружества, където досега винаги се изисквало нотариално удостоверяване. Внесеното предложение цели да направи процеса по-бърз и по-евтин, като за целта се предвижда да отпаднат нотариалните заверки в тези случаи. В тази връзка гърците информираха, че техният председател ще се срещне със заинтересованите лица в Атина, за да се опита да представи ползите за гражданския оборот и правната сигурност от участието на нотариусите в процеса. Представителят на Италия г-н Доменико Камбарери заяви, че и в Италия също е имало подобни настроения, нотариусите са успели да покажат ефективността и бързината на процеса с тяхно участие, като доказали, че процедурата е достатъчно улеснена, а и нотариусите прилагат мерки срещу

изпирането на пари. Наред с това г-н Камбарери поясни, че според него следва да се засили сътрудничеството с Международния съюз на нотариата (UINL).

След изказванията г-н Вожел пристъпи към т. 2 от Дневния ред, а именно приемането на проекта за Дневен ред за Общото събрание на CNUE за 29 март 2019 г. (приложение към доклада). Участниците нямаха забележки и коментари по проекта и същият беше приет единодушно. Що се отнася до работните групи на организацията, председателят представи своите идеи за подобряване на ефективността на работните групи и за увеличаване на участието на членовете в тяхната работа. Съгласно приложения план г-н Вожел предложи седемнадесетте работни групи да бъдат разделени в шест категории, обединени под обща сфера, в която е съсредоточена дейността им. Предложените шест категории бяха следните: Икономическо право; Вещно право; Гражданско право; Регулиране на статута; Дигитална сфера; Съобщения и комуникации. Предложението на г-н Вожел беше за всяка категория да бъде избран председател и заместник-председател, който да действа от името на председателя, в случай че се налага. Всеки член на Борда на директорите би могъл да отговаря за наблюдението на категория (графиката на предложенията е приложена към доклада). Всички участници приеха предложението за

оптимизиране на работата на работните групи, като повечето се обединиха около мнението, че категория „Гражданско право“ обхваща твърде много и важни работни групи и това би затруднило работата, поради което бе направено предложение част от тях да бъдат прехвърлени в други категории или да бъде създадена нова, седма категория. Участниците се съгласиха, че предложението на г-н Вожел шестте категории групи да се срещат на пленарни заседания два пъти годишно е удачно. Наред с това г-н Раул Радой, генерален секретар на CNUE, заяви, че към момента само две жени са начело на работни групи в организацията, като тази оптимизация би помогнала за подобряването на баланса на половете и поколенията в работата. В крайна сметка с оглед по-бързото организиране на процеса г-н Вожел заяви, че ще предложи на вниманието на Общото събрание през март проекта, като ще разчита на членовете на Борда да го подкрепят.

Що се отнася до административните въпроси и новости, г-н Радой обясни, че последните събития включват напускането на бившия секретар на CNUE и реорганизацията на длъжността ѝ. Въпросът, който беше разгледан и от Съвета през 2018 г., приключи с подписването на споразумение, изготвено от адвоката на CNUE, което предвижда прекратяване на трудовия

договор по взаимно съгласие, тъй като същата е била в отпуск поради болничен от м. февруари 2018 г., заявявайки, че разболяването ѝ се дължи на стреса от работата в офиса.

По т. 3 от Дневния ред „Текущи законодателни и политически въпроси“ г-н Вожел обясни, че по повод предстоящите европейски избори през м. май CNUE ще публикува манифест, представящ предложения към бъдещите членове на Европейския парламент и членове на Европейската комисия. От тази гледна точка председателите на работните групи и нотариатите членове на CNUE бяха помолени да предадат предложенията си на администрацията на CNUE, която ще ги обобщи под координацията на френския нотариус Бертран Басвил. Първото резюме на предложенията (в приложение) беше представено на директорите на CNUE.

По въпросите, свързани с конкурентното право, литовският нотариат съобщи за отлагането за 19 февруари 2019 г. на решението по обжалването, което трябваше да бъде обявено на 5 февруари, като по време на заседанието не беше съобщено да има постановено решение или някакви новости, свързани със случая. На следващо място бяха разгледани въпросите на дружественото право - дигитализация и трансгранична мобилност. Членовете на Борда бяха информирани, че преговарящите от Европейския парламент и румънското председателство на Съвета на ЕС са постигнали временно междуинституционално споразумение в понеделник, 4 февруари 2019 г., относно предложението за директива за улесняване на използването на цифрови инструменти и процеси в дружественото право. Преди да стане окончателен,

текстът все още трябва да бъде официално приет от комисията JURI, след това от Европейския парламент и от Корепер, от страна на Съвета.

Що се отнася до предложението за трансгранична мобилност на дружества, представители на ЕП и на Съвета на ЕС са провели първи тристранен ден след политическото споразумение, постигнато от държавите членки на 30 януари 2019 г. в Корепер. От своя страна мандатът на ЕП се основава на доклада, приет от Комисията по правни въпроси (JURI) на 6 декември 2018 г. Според графика трябва да има седмични срещи до 5 март.

Г-н Вожел представи и следващата подточка от Дневния ред, касаеща автентичния инструмент и представения проект на „Въпросник за автентичния документ в електронна форма“.

След заседанието на Съвета на 16 януари 2019 г., което е решило да изготви опис под формата на въпросник за различните съществуващи проекти за цифровизация, по предложение на председателя на Съвета на нотариусите на Нотариалната камара на Република България и член на Борда на директорите, нотариус Димитър Танев, администрацията на CNUЕ подготви проект на въпросник. Този проект се отнася до различните нотариални дейности, които могат да се извършват дистанционно, както следва: водене, справки и вписване в регистрите, идентификация чрез цифрови средства, формата на автентичния документ, процедурата за подписване, архивиране и комуникация между нотариусите и/или между нотариусите и клиентите. Въпросникът също така цели да събере информация за правния контекст и

мотивацията за въвеждане на инструментите, както и за техническата информация (станданти и т.н.), и за актуализирането на инструментите.

Идеята на нотариус Танев, възприета от участниците на заседанието през м. януари, е също така да се попитат отделните нотариати за бъдещите им проекти в областта на новите технологии, график за тяхното изпълнение и мотивацията зад тези проекти. Накрая нотариатите също ще бъдат поканени да посочат възможни пътища за сътрудничество на европейско равнище. Администрацията на CNUЕ предложи да се подготви онлайн интерактивен въпросник, за да се улесни задачата на нотариатите и обработката на получената информация. След заседанието на Борда на 16 януари 2019 г. председателят на българския нотариат г-н Димитър Танев изпрати писмо до президента Вожел с цел да сподели с членовете на Борда информацията относно развитието на информационните системи, използвани в България. Той описва техническите и правните аспекти на различните използвани решения, включително електронните подписи и архивирането. Този анализ е в съответствие с инициативата за събиране, предложена чрез разработването на въпросника за електронните инструменти в нотариатите на държавите членки, и по-специално може да вдъхнови финализирането на въпросника. На заседанието членовете бяха поканени да направят коментари по проекта на въпросника и да го обсъдят въз основа на идеите, предложени от президента Танев. Председателят на нотариата на Словения заяви, че идеята е прекрасна

и ще може да се почерпи много опит от информацията, която ще бъде събрана, но предвид това, че преди няколко години CNUЕ е съставял подобен въпросник, предложи да бъде направена справка и да бъдат премахнати въпросите, които се дублират, или да бъде дадена възможността на нотариатите да отговорят на тях, само ако има промяна в съответните им държави.

На следващо място се пристъпи към обсъждане на преразглеждането на регламента относно връчването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела и на регламента относно събирането на доказателства по граждански или търговски дела. Членовете на Борда бяха информирани, че понастоящем са достъпни докладите на Парламента относно събирането на доказателства и връчването на документи. Подобно на измененията, внесени от г-н Конферати и г-н Ренье, с цел изясняване на ролята, която нотариусите могат да имат в някои нотариати-членове при събирането на доказателства, в съответствие със съображението, изготвено от австрийския нотариат, докладът „Радев“ относно събирането на доказателства, предвижда ново съображение 2а, което гласи следното:

„2а) За целите на настоящия регламент понятието „съд“ следва да има широк смисъл, така че да обхваща не само съдилищата в тесния смисъл на думата, които изпълняват съдебни функции, но и други органи, които са компетентни съгласно националното законодателство да събират доказателства в съответствие с настоящия регламент, като правоприлагащи органи или нотариуси в

някои държави членки и в специфични ситуации.“

Определението на „съд“ (член 1.4) от доклада, е както следва:

„4. В настоящия регламент терминът „съд“ означава всеки орган в държава-членка, който е компетентен съгласно законите на тази държава-членка да събира доказателства съгласно настоящия регламент.“

Като цяло докладът „Радев“ насърчава използването на съвременни технологии и препоръчва прилагането на децентрализирана информационна система, базирана на системата e-CODEX и управлявана от агенцията eu-LISA. По отношение на доклада „Конферати“ относно връчването на документи и подобно на измененията, внесени от г-н Ренье, докладът предвижда изменение на член 1, параграф 1, точка 4 от предложението за регламент, както следва:

„Настоящият регламент не засяга никакви изисквания на националното законодателство, свързани с точността, автентичността и надлежната правна форма на документите. На документите, които се предават чрез децентрализираната информационна система, посочена в член 3а, не се отказва правно действие и допустимост като доказателство в съдебни производства единствено на основание, че те са в електронна форма. Ако хартиен документ се преобразува в електронна форма с цел предаване чрез децентрализираната информационна система, електронното копие или неговото разпечатване имат същия ефект като оригиналния документ, освен ако по националното законодателство на държавата-членка, към която е отправено искане, да не е необходимо

да са поднесени в оригинална и хартиена версия. В този случай, получаващата служба издава хартиен вариант на документа, получен в електронен вид. Когато оригиналните документи съдържат печат или саморъчен подпис, издаденият документ съдържа печат или саморъчен подпис, документът, издаден от получаващата служба, има същия ефект като оригиналния документ.“

Като цяло, бе съобщено, че както докладът на Радев за събирането на доказателства, докладът „Конферати“ насърчава използването на съвременни технологии и препоръчва създаването на децентрализирана информационна система, базирана на системата e-CODEX и управлявана от агенцията eu-LISA. Докладът на г-н Радев (ЕНП, България) относно събирането на доказателства е достъпен на следния адрес:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A8-2018-0477&format=XML&language=EN>

Докладът на г-н Конферати (S&D, Италия) относно връчването на документи е достъпен на следния адрес: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A8-2019-0001&format=XML&language=EN>.

Г-н Раул Радой информира, че проектът за посредничество за нотариуси за медиация, който стана възможен благодарение на съфинансирането от Европейската комисия, приключи през октомври 2018 г. Резултатите от проекта са следните: създаване на мрежа за посредничество между нотариуси, организиране на обмени за решаване на практически случаи на трансгранично сътрудничество чрез пет практически семинара, събирането на информация

за медиация не само в петте нотариата организатори, но също така и от асоциираните нотариати; изготвянето на практическо ръководство и таблица на резултатите въз основа на резултатите от семинарите, организирани като част от проекта. Проектът също така е подчертал нови възможности за работа, които са възникнали по време на дискусиите на заседание на работната група на 9 октомври 2018 г.

Опциите са били идентифицирани, както следва:

- 1) Консолидиране на мрежата от нотариуси-медиатори;
- 2) Насърчаване на посредничество между нотариусите;
- 3) Идентифициране и разработване на инструменти, които да служат като основа за обучение;
- 4) Организиране на курсове за обучение по медиация за нотариуси.

Идеята е да се възприемат тези различни подходи под формата на план за действие за председателя/ите на CNUЕ за 2019 г. и 2020 г., следвайки примера на плана, приет през 2015 г., който е в основата на гореспоменатия проект. Подготвя се документ, който ще бъде прецизиран на следващото заседание на Работната група по медиация, което ще се проведе на 22 февруари 2019 г. в Брюксел. Тя ще обсъди също възможността за бъдещо съфинансиране и сътрудничество със СЕРЕJ на Съвета на Европа, в която CNUЕ участва като наблюдател.

По т. 4 от Дневния ред, засягаща технико-правни въпроси, беше направено представяне на новата платформа Bartolus за проверка на нотариалния подпис в контекста на EUFides. След това председателят Вожел премина към т. 5 от Дневния ред

относно съобщения и събития за 2019 г. Беше представена информацията относно предстоящото изложение в Европейския парламент за нотариалните актове и новите технологии. Към датата на заседанието нотариатите, които са изпратили предложения, са: Австрия, Белгия, Хърватия, Франция, Унгария, Малта, Полша и Словения. Кураторът на изложението г-н Тиери Томас ще направи подбор между предложените актове на 5 март 2019 г. Освен това членовете на Борда бяха информирани, че германският евродепутат Ангелика Ниблер се е съгласила да спонсорира изложбата. За да получи съгласието на Европейския парламент да организира изложбата, тя е подала заявление, което е било прието за седмицата от 11 до 15 ноември 2019 г. Членовете на Борда бяха информирани, че CNUE работи по създаването на европейски барометър за сделки с недвижими имоти. На 20 ноември 2018 г. е била проведена първа среща, която е позволила да се състави списък на нотариатите със статистически данни на национално равнище (протоколи в приложението). Следващо заседание ще се проведе на 5 март 2019 г. в присъствието на нотариални „статистически“ експерти, за да се определят общите показатели за измерване, които могат да бъдат въведени. Наред с това във връзка с участието на европейския нотариат в инициативата „Този път гласувам“ с оглед на европейските избори през май председателството на CNUE желае да се присъедини към инициативата на Европейския парламент „Този път гласувам“ за повишаване на осведомеността:

<https://www.thisimeinvoting.eu/>.

Администрацията на CNUE ще участва в

информационна и обменна сесия на 15 февруари в Европейския парламент. Тя ще представи предложенията на CNUE да се включи в тази кампания, като същевременно гарантира спазването на принципа на политическа неутралност. Във връзка със заседанието на Лондонския съвет, насрочено за 15 април 2019 г., г-н Вожел съобщи, че CNUE ще проведе заседанието във френското посолство в Лондон и тази среща ще бъде възможност да се включат нотариатите на CNUE по темата за Brexit.

На последно място беше дискутираната т. 6, отнасяща се до международни отношения и отношения с други институции. След решението на Общото събрание в своето становище от 11 декември 2018 г. CNUE е обявил намерението си да изключи нотариалната професия от въпросника на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В отговора си от 28 януари 2018 г. ОИСР е представила някои исторически и съществени аргументи за своето решение да предостави и запази специфично отношение към нотариата в това проучване, без да го изключва. ОИСР се е съгласила „опасенията на CNUE да бъдат взети под внимание“. Председателят Вожел заяви, че е решен да защити нотариата и твърдото си искане за изключване на нотариусите от оценката на секторите на услугите, обхванати от проучването на ОИСР. В този контекст председателят Вожел се обърна към всички нотариати, като ги помоли отново да положат усилия, по-специално като се свържат с министерството, отговарящо за въпроса, възможно най-скоро, за да подкрепят

изключването на нотариалната професия от проучване.

По отношение на сътрудничеството със Съвета на Европа (СЕРЕЈ) в съответствие с мандата, единодушно предоставен му от Общото събрание на 1 декември 2017 г., работната група на CNUE-СЕРЕЈ под ръководството на г-н Сарнеел е представила своя втори доклад за ефективността на нотариалната професия за утвърждаване от Общото събрание през декември 2018 г. В този контекст Работната група е анализирала данните, събрани от СЕРЕЈ, като част от цикъла на оценка 2014-2016 г. За второто издание членовете на работната група са препоръчали да се съсредоточат върху новите технологии и темата за равенството между половете.

CNUE е имал възможността да представи този втори нотариален доклад на заседанието на WG-EVAL на СЕРЕЈ, в което CNUE участва като наблюдател. Срещата се е състояла на 31 януари и на 1 февруари 2019 г. в Париж. Документът е бил много благосклонно приет от членовете на WG-EVAL. Както при първия доклад документът ще бъде изпратен по електронен път до членовете на РГ за евентуални коментари, преди да бъде представен на пленарното заседание през юни 2019 г. за приемане. Работата на последното заседание на WG-EVAL е била посветена по-специално на финализирането на въпросника, който ще послужи за основа за събиране на данни през цикъла 2018-2020 г.. В този контекст забележките на CNUE са били посрещнати много положително и почти всички са били приети. Секретариатът на СЕРЕЈ е в процес на финализиране на обяснителната бележка, която ще

придружава въпросника. Що се отнася до нотариалната професия, ще се подчертае разликата между правомощията на нотариусите и основните области на правото, в които се включва нотариусът. За първи път понятието „монопол“ вече няма да се използва в контекста на нотариалните компетенции, а понятието „изключителни права“. Въпросникът ще бъде изпратен на националните лица за контакт през март 2019 г. (цикъл 2018-2020 г.). Нотариатите на държавите членки следва да се свържат със своите национални звена за контакт в рамките на министерствата на правосъдието, отговарящи за въпросника.

На следващо място бяха разгледани въпросите, свързани с Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела (EJNCC). Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски въпроси е провела годишното си пленарно заседание за седемнадесети път в Брюксел в периода 31 януари - 1 февруари. Както всяка година срещата предоставя възможност за широк преглед и обсъждане на състоянието и перспективите на почти всички актуални теми в областта на съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела в присъствието на държавите членки на ЕС. Европейската комисия и различни заинтересовани страни от професионалните асоциации (например CNUE и няколко национални нотариати, Европейската асоциация на земеделските регистри, Европейската мрежа за съдебно обучение и др.). В дискусиите някои държави-членки са споменали, че процесът на оценяване продължава на национално равнище и че много от приетите регламенти трябва

първо да бъдат добре изпълнени, усвоени и приложени правилно от съдиите. В съответствие с принципите и приоритетите от плана си за 2020 г. делегатите на CNUE са приветствали частта за оценка постиженията в „европейското международно частно право“, сътрудничеството по граждански и търговски въпроси, съдебното обучение и електронното правосъдие, благодарили са за активното сътрудничество в тези области и са настояли за продължаването на усилията на институциите на ЕС в тези области. Европейската съдебна мрежа е създавала работна група, насочена към засилване на сътрудничеството със заинтересованите страни, като първата среща се състоя в рамките на пленарната среща на ЕСМ.

За да има систематичен подход към сътрудничеството със заинтересованите страни, първата стъпка ще бъде тяхното идентифициране, а след това покана за дискусии и изготвяне на стратегия. В този контекст словенската делегация, водена от председателя Соня Крал, член на Борда на CNUE, спомена значението, което нотариатът дава на това сътрудничество с Европейската комисия, министерствата и съдиите, особено в контекста на прилагането на регламентите на ЕС, свързани с нотариата. Г-жа Крал информира наред с това, че предвид новостите в регулаторната рамка на мерките срещу прането на пари за нея би било важно да се помисли за сътрудничество при изготвяне евентуално на списък или документ, който да дава насоки на нотариусите в отделните държави относно минималните изисквания, които следва да съобразяват в работата си що се отнася до борбата с прането на пари.

По т. 7 от Дневния ред г-н Раул Радой направи представяне на европейските проекти и Европейска нотариална мрежа (ENN). Платформата ENN се превежда на всички езици на членовете на CNUE, а различните информационни и комуникационни ресурси стават достъпни и видими. С оглед на влизането в сила на новите регламенти на ЕС в областта на семейното право ENN се опитва последователно да актуализира и превежда информацията за страните, участващи в засиленото сътрудничество, която се публикува в уебсайта „Двойките в Европа“. През 2019 г. ENN ще представи въпросник, свързан с дружественото право и представителство на юридически лица, обхващащи 22 страни от мрежата. Проектът на въпросника на този етап е представен само на членовете на работната група по дружествено право. Проектът "Обучение III", съфинансиран от Европейската комисия, в който се провеждат поредица от 21 семинара, организирани от членове на CNUE по темите за имуществените режими на брака / регистрираните партньорства и борбата срещу прането на пари, е започнал да работи от 1 юли 2018 г. Семинарите ще се провеждат от ноември 2018 г. до май 2020 г., организирани от 14-те приемащи страни. Първите семинари по семейно право са се провели в Любляна (Словения) на 15 ноември, в Карлсруе на 18 януари и в Мадрид на 28 януари. Следващите семинари ще се проведат на 22 март в Букурещ (Румъния) и Слиема (Малта). Семинар, посветен на борбата с прането на пари, ще се проведе и в Румъния на 21 март.

След като се изчерпи Дневният ред на заседанието, г-н Вожел благодари на участниците и го закри.

Стефани Николова
Юрисконсулт